

Sygn. akt III AUa 1052/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Ireneusz Lejczak (spr.)
Sędziowie:	SSA Jarosław Błaszczak SSA Elżbieta Kunecka
Protokolant:	Katarzyna Sypień

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji M. S.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

we Wrocławiu

z dnia 13 lutego 2014 r. sygn. akt VIII U 219/14

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy M. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 16 grudnia 2013 r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawca, urodzony (...), posiada okres składkowy i nieskładkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. 24 lata 8 miesięcy i 21 dni, w tym 18 lat 8 miesięcy pracy w warunkach szczególnych. Nie przystąpił do OFE.

Wnioskodawca w okresie od dnia 1 maja 1974 r. do dnia 30 września 1974 r. sprawował opiekę nad siostrą babci – J. T..

Decyzją z dnia 16 grudnia 2013 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, gdyż nie wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd I instancji, opierając się na ustalonym w sprawie powyższym stanie faktycznym uznał, że odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że po myśli art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009 Nr 153, poz. 1227 ze zm.) okresem nieskładkowym jest okres opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny, zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w znacznym stopniu. W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca nie zaliczał się do kręgu osób uprawnionych. Nadto nie wykazał aby siostra jego babci była zaliczona do I grupy inwalidów lub uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznana za osobę niepełnosprawną w znacznym stopniu.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca nie spełnia warunków do nabycia emerytury i w związku z tym na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił jego odwołanie.

Powyższy wyrok zaskarżył wnioskodawca, zarzucając mu niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy i niezbędnych do prawidłowego jej rozstrzygnięcia. Zarzucił również naruszenie granicy swobodnej oceny dowodów przez niezwrócenie się do szpitali o wydanie dokumentacji medycznej J. T..

Wskazując na powyższe wniósł o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona.

Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 kpc, nie popełnił też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa. Sąd Apelacyjny podziela argumenty zawarte w uzasadnieniu Sądu Okręgowego i przyjmuje je za własne.

Wnioskodawca uprawnienie do emerytury wywodził z przepisu art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2013 r., poz. 440 j.t.) zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, czyli w dniu 1 stycznia 1999 r., osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat.

Na tle powyższego przepisu kwestią sporną było wykazanie przez wnioskodawcę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, przy czym bezspornym jest, że wnioskodawca posiada 24 lata 8 miesięcy i 21 dni.

Zgodnie z art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresami nieskładkowymi są okresy przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy niewykonywania pracy, w granicach do 6 lat, spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia.

Wnioskodawca na podstawie powyższego przepisu domagał się zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu opieki nad J. T., siostrą jego babci, od dnia 1 maja 1974 r. do dnia 30 września 1974 r.

Żądanie to jest bezzasadne. Co prawda Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu I instancji, który uznał, że definiowanie pojęcia „innego niż dziecko członka rodziny” nie może nastąpić w oderwaniu od dyspozycji normy z art. 67 – 70 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sięganie bowiem do wykładni systemowej jest uzasadnione dopiero wówczas, gdy efekty wykładni gramatycznej są niewystarczające. Tymczasem ustawodawca w żaden sposób nie odwołał się w powyższym przepisie do art. 67 ustawy emerytalnej. Skoro więc nie został w taki sposób ustawowo zdefiniowany lub zakreślony krąg członków rodziny dla potrzeb stosowania art. 7 pkt 7 ustawy, to nie można uznać, że został on ograniczony wyłącznie do kręgu członków rodziny, uprawnionych do renty rodzinnej. Powyższe znajduje potwierdzenie w poglądzie Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., sygn. akt II UK 211/10, zgodnie z którym możliwe jest uznanie, że okresy niewykonywania pracy spowodowane koniecznością sprawowania przez ubezpieczonego opieki przez sąd nad członkami wspólnoty rodzinnej, a nie tylko nad członkami rodziny, który Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje.

Z tych względów sprawowanie opieki przez wnioskodawcę nad J. T., siostrą jego babci, nie pozbawia go jeszcze możliwości zaliczenia tej opieki do okresów nieskładkowych w świetle art. 7 pkt 7 ustawy.

Jednak jak słusznie Sąd Okręgowy zauważył, warunkiem do uwzględnienia okresu opieki, jest wykazanie przez wnioskodawcę, że miała ona miejsce nad osobą zaliczoną do I grupy inwalidów lub uznaną za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznaną za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. Przy czym z uwagi na obowiązujący w spornym okresie stan prawny istota sprawy sprowadzała się do wyjaśnienia, czy J. T. w tym okresie zaliczona była do I grupy inwalidów. Przy czym należy podkreślić, że zaliczenie do I grupy inwalidów jest stanem prawnym, wobec czego jego zaistnienie musi zostać stwierdzone orzeczeniem wynikającym z przepisów. Tylko zatem formalne potwierdzenie stanu jej zdrowia może skutkować zaliczeniem spornego okresu jako okresu nieskładkowego. Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z 4 października 2011 r. (I UK 87/11, Lex nr 1108446). Wobec tego na wnioskodawcy, zgodnie z art. 232 kpc, ciążył obowiązek wykazania spornej okoliczności, czyli przedstawienia stosownego orzeczenia o zaliczeniu J. T. w spornym okresie do I grupy inwalidów. Tymczasem wnioskodawca w sprawie nie przedstawił takiego zaświadczenia, co w konsekwencji oznacza, że nie spełnił powyższego warunku i tym samym nie posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, co oznacza, że nie przysługuje mu prawo do emerytury.

Sąd Apelacyjny nie kwestionuje tego, że z uwagi na znaczny upływ czasu bardzo utrudnione było odnalezienie dokumentów, potwierdzających zaliczenie J. T. do I grupy inwalidów. Jednak przeprowadzenie takich dowodów jest konieczne, bowiem jest to przesłanka zaliczenia spornego okresu do okresów nieskładkowych. Wobec tego podnoszone przez wnioskodawcę okoliczności, z powodu których nie był w stanie przedstawić dowodu o zaliczeniu J. T. do I grupy inwalidów, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Natomiast odnośnie zeznań świadków, to mogły one przedstawić jedynie stan zdrowia J. T., a nie fakt wydania decyzji o zaliczeniu jej do I grupy inwalidów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

R.S.